

მესამე საერთაშორისო
სტუდენტური სამუსიკისმცოდნეო კონფერენცია-კონკურსი

THE THIRD INTERNATIONAL
CONFERENCE COMPETITION FOR STUDENTS IN MUSICOLOGY

საქართველო, თბილისი 2012 TBILISI, GEORGIA

თუ დავფიქრდებით იმაზე, რომ შემოქმედება და კვლევა ხელოვნების ორი აუცილებელი და განუყრელი კომპონენტია და ერთის გარეშე მეორე სრულფასოვნად ვერ ფუნქციონირებს, დავინახავთ იმასაც, თუ რა მნიშვნელოვანია მუსიკოლოგიური ვარჯიში და წვრთნა პროფესიული განვითარების აღრეულ ეტაპზე. როგორც სტუდენტი ინსტრუმენტალისტი და კომპოზიტორი საჭიროებს რეგულარულ საკონცერტო (და საკონკურსო) სიტუაციას თავისი წინსვლის საკონტროლოდ, ისე ახალგაზრდა მუსიკოლოგს უნდა ჰქონდეს საშუალება თავისი აქტუალური პროფესიული ღონის მოსინჯვისა თანატოლების კონტექსტში, რაც მხოლოდ სტატიის წერისა და პუბლიკაციის პრაქტიკით არასაკმარისი და ნაკლოვანია. მუსიკოლოგთა საერთაშორისო სტუდენტური კონფერენცია-კონკურსი ამ ხარვეზის შევსებასთან ერთად იმასაც ემსახურება, რომ ეს კონტექსტი მაქსიმალურად გასცდეს როგორც სასწავლებლის, ისე ქვეყნის ფარგლებს და ამით ქართული მუსიკოლოგია აზიაროს მსოფლიო მუსიკალური აზროვნებისა აქტუალურ მიღწევებს, ქართული მუსიკალური კულტურა კი მსოფლიო კვლევის საგანი გახადოს.

მივესალმები თბილისის კონსერვატორიის მესამე სტუდენტურ კონფერენციას, შთაგონებულ, შემოქმედებით და წარმატებულ მუშაობას ვუსურვებ მონაწილეებს, კონკურსანტებსაც და ჟიურისაც!

რეზო კიკნაძე, კონსერვატორიის რექტორი

If we realize the importance of creative work and research in art and their indivisibility, we also do realize the importance of musicological practice and train at the beginning of professional development. As student instrumentalist and composer needs regular concert/competition for controlling growing of oneself so young musicologist must have opportunity to try own actual professional level in the context of peers, as only writing articles and publications are insufficient. The international student's conference/competition also serves to exceed the bounds of institution and country and share Georgian musicology with world musical achievements and to make Georgian musical culture subject of research.

I would like to congratulate to the third international student conference and wish successful work to participants, competitors and jury!

Reso Kiknadze, Rector of conservatory

გუკლეთჲე ვუზაოგდნენ:

მაია სიგუა, ქეთევან ჭიტაძე, ელენე მურჯიკნელი, თეონა კვაჭაძე.

BOOKLET PREPARED BY:

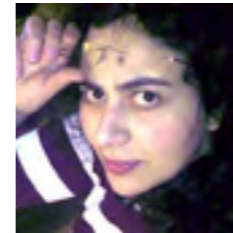
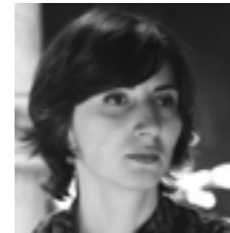
Maia Sigua, Ketevan Chitadze, Elene Murjikneli, Teona Kvatchadze.

ორბანოზატორებისპან

მონარულები ვართ, რომ საერთაშორისო სტუდენტური კონფერენცია-კონკურსი წელს უკვე მესამედ იმართება - ეს გვაფიქრებინებს, რომ იგი თანდათან მყარ ტრადიციად იქცევა. 2009 წლიდან დღემდე ეს კონფერენცია-კონკურსი წარმოადგენს ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან მოვლენას ახალგაზრდა ქართველი მუსიკოლოგებისთვის და, უკვე უცხოელებისთვისაც - ტრადიციულად მონაწილე ქვეყნებთან ერთად გეოგრაფიული არეალი თანდათან ფართოვდება. იმედი გვაქვს, რომ ეს ტენდენცია შემდეგ წლებშიც შენარჩუნდება და ამასთან ერთად, ქართველი მონაწილეების რიცხვიც გაიზრდება.

წარმატებებს ვუსურვებთ ყველა მონაწილეს, ხოლო ჟიურის - საინტერესო სამუშაო დღეებს.

მაია სიგუა, ქეთევან ჭიტაძე, ნანა კაცია

FROM ORGANIZERS

We are glad that International Conference-competition for students in musicology in Tbilisi is held for the third time – this fact makes us think that Conference-competition gradually will become a constant tradition. Since 2009 Conference-competition presents itself as one of the most important events as for young Georgian musicologists so for foreigners. We have traditional participant countries, though the number of foreign participants gets more every year. We hope that this tendency will continue and the number of Georgian participants will increase.

We wish successes to all participants and interesting working days to jury.

Maia Sigua, Ketevan Chitadze, Nana Katsia

მესამე საერთაშორისო
სტუდენტური სამუსიკისმცოდნეო
კონფერენცია-კონკურსი

THE THIRD INTERNATIONAL
CONFERENCE COMPETITION
FOR STUDENTS IN MUSICOLOGY

განრიგი

27 აპრილი

10:30 მონაწილეთა რეგისტრაცია

11:00 - 11:20 - ჯამილია მირზოევა (აზერბაიჯანი)
11:20 - 11:40 - ტატიანა ტროფიმიჩუკი (ბელარუსი)
11:40 - 12:00 - ლიანა ხორბალაძე (საქართველო)

12:00-12:10 - შესვენება

12:10 - 12:30 - მარინა მურაშკო (ბელარუსი)
12:30 - 12:50 - ანასტასია კონოვალოვა (ბელარუსი)
12:50 - 13:10 - ლიუბოვ პეტროვა (ბელარუსი)

13:10 -14:00 ლანჩი

14:00 - 14:20 - იულია ტარანუხა (ბელარუსი)
14:20 - 14:40 - ვიჩესლავ პეტკო (ბელარუსი)
14:40 - 15:00 - ირინა პილატოვა (ბელარუსი)

18:00 კულტურული პროგრამა: კონცერტი

28 აპრილი

11:00 - 11:20 - რუსუდან დათუკაშვილი (საქართველო)
11:20 - 11:40 - მარიამ ცოცხალაშვილი (საქართველო)
11:40 - 12:00 - მარიანა დუიოვიჩი (სერბეთი)

12:00-12:10 - შესვენება

12:10 - 12:30 - ეკატერინე ყაზარაშვილი (საქართველო)
12:30 - 12:50 - ნევენა სტანიჩი (სერბეთი)

12:50 -14:00 ლანჩი

14:00 - 14:20 - ლევან გომელაური (საქართველო)
14:20 - 14:40 - ნიკოლა დავიკო (იტალია)
14:40 - 15:00 - ვიქტორია კოლაროვსკა-გმირია (მაკედონია)
15:00 - 15:20 - იევა როზენბახა (ლატვია)

17:00 კულტურული პროგრამა:
ვიზიტი საქართველოს ეროვნულ მუზეუმში

SCHEDULE

April 27

10:30 registration of participants

11:00 - 11:20 - Djamilia Mirzoeva (Azerbaijan)
11:20 - 11:40 - Tatiana Trofimchuk (Belarus)
11:40-12:00 - Liana Khorbaladze (Georgia)

12:00-12:10 BREAK

12:10 - 12:30 - Marina Murashko (Belarus)
12:30 - 12:50 - Anastasiya Konovalova (Belarus)
12:50 - 13:10 - Lyubov Petrova (Belarus)

13:10 -14:00 LUNCH

14:00 - 14:20 - Iulia Taranukha (Belarus)
14:20 - 14:40 - Viacheslav Petko (Belarus)
14:40 - 15:00 - Irina Pilatova (Belarus)

18:00 CULTURAL PROGRAMM:
CONCERT

April 28

11:00 - 11:20 - Rusudan Datukashvili (Georgia)
11:20 - 11:40 - Mariam Tsotskhalashvili (Georgia)
11:40-12:00 - Marjiana Dujovic (Serbia)

12:00-12:10 BREAK

12:10 - 12:30 - Ekaterine Kazarashvili (Georgia)
12:30 - 12:50 - Nevena Stanic (Serbia)

12:50 -14:00 LUNCH

14:00 - 14:20- Levan Gomelauri (Georgia)
14:20 - 14:40 - Nicola Derico (Italia)
14:40 - 15:00 - Viktorija Kolarovska-Gmirija (Macedonia)
15:00 - 15:20 - Ieva Rozenbaha (Latvia)

17:00 CULTURAL PROGRAMM:
VISIT AT THE GEORGIAN NATIONAL MUSEUM

აპრილი 29 April

კულტურული პროგრამა:
ექსკურსია

9:00

Cultural programm:
EXCURSION

მესამე საერთაშორისო
სტუდენტური სამუსიკისმცოდნეო კონფერენცია-კონკურსი
თბილისი, საქართველო 2012

მონაწილეები PARTICIPANTS

THE THIRD INTERNATIONAL
CONFERENCE COMPETITION FOR STUDENTS IN MUSICOLOGY
TBILISI, GEORGIA 2012

ბაკალავრიატი

BA

იულია ტარანუხა
ბელარუსი
Yuliya Taranukha
Belarus

რუსუდან დათუკაშვილი
საქართველო
Rusudan Datukashvili
Georgia

ვიაჩესლავ პეტკო
ბელარუსი
Viacheslav Petko
Belarus

ანასტასია კონოვალოვა
ბელარუსი
Anastasia Konovalova
Belarus

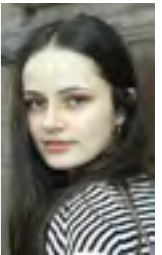

ირინა პილატოვა
ბელარუსი
Irina Pilatova
Belarus

მარიანა დუიოვიჩი
სერბეთი
Marijana Dujović
Serbia

მარიამ ცოცხალაშვილი
საქართველო
Mariam Tsotskhalashvili
Georgia

ანასტასია კონოვალოვა

Anastasia Konovalova

ბელარუსის მუსიკის სახელმწიფო აკადემია. ბაკალავრიატი, III კურსი
სამეცნიერო ხელმძღვანელი - ხელოვნებათმცოდნეობის კანდიდატი, უფროსი მასწავლებელი ალა ტიხომიროვა

Belarusian State Music Academy. BA. 3rd year
Scientific supervisor – Candidate of arts, major teacher Alla Tikhomirova

ა. ლიტვინოვსკის კონცერტი ფორტეპიანოსა და კამერული ორკესტრისათვის „კალიპსო“:
ფონისა და რელიეფის ურთიერთდაპირისპირების პრობლემისათვის რეპეტიტიული კომპოზიციის.

**CONCERTO FOR PIANO AND STRING ORCHESTRA “CALYPSO” BY A. LITVINOVSKY:
ABOUT THE PROBLEMS OF PROMINENCE-BACKGROUND RATIOS IN A REPETITIVE COMPOSITION**

მოხსენება ეძღვნება მუსიკალურ მასალაში განკერძოებით და მთლიანობაში აღქმადის, რელიეფურისა და ფონურის ურთიერთდამოკიდებულების პრობლემას, XX-XXI საუკუნეების მიჯნის მუსიკაში ამ კატეგორიების გამოვლენის თავისებურებებს თემის- და ფორმისწარმოების პროცესებში.

The article describes a problem of the ratio of the well-defined and cumulatively perceived, the prominent and background in the musical material, of peculiarities in reflection of these categories in the processes of theme and form formation of music at the turn of the XX-XXI century.

აქცენტირებულია რელიეფურ-ფონური ურთიერთდამოკიდებულების პრობლემები რეპეტიტიულ კომპოზიციის მიმართ, მათი გა-მოვლინება თემატური განვითარებისა და ფორმისწარმოების პროცესებში.

The problems of prominence-background ratios in a repetitive composition are focused on in the article, their reflection in the processes of the thematic development, form formation.

კვლევის საგანია ა. ლიტვინოვსკის კონცერტი ფორტეპიანოსა და კამერული ორკესტრისათვის „კალიპსო“ (2002), რომლის სტილურ თავისებურებას წარმოადგენს თემატური განვითარებისა და ფორმისწარმოების ტრადიციული, და რეპეტიტიული მინიმალიზმის პრინციპების შერწყმა. მსგავსი კომპოზიციის რელიეფურ-ფონური ურთიერთდამოკიდებულების დინამიკა ხასიათდება რელიეფისა და ფონის ფუნქციების გადართვით, რაც თემატიზმის ხასიათით (თემა-პატერნის „ფონური“ თემატიზმისთვის მიკუთვნება) და მისი განვითარების თავისებურებებითაა (განვითარების პროცესში მიკროთემატური წარმონაქმნების გაჩენა) განპირობებული. ფორმისწარმოების პროცესში ფონისა და რელიეფის ფუნქციების გადართვა დაკავშირებულია თემა-პატერნის „თავდაპირველი“ სახით პერიოდულ დაბრუნებასთან, რაც ფორმის რელიეფს ქმნის. ფონისა და რელიეფის ფუნქციების რეპეტიტიული კომპოზიციის ელემენტებად სახეცვალება ერთგვარ „დინამიკის სტატიკას“ წარმოქმნის და ასევე კონცერტის ჟანრის უმნიშვნელოვანესი პრინციპების (ტემბრული დიალოგი და თამბის პრინციპი) თავისებურ გამოვლინებად ყალიბდება.

The focus of the researches is Concerto for Piano and String Orchestra “Calypso” (2002) by A. Litvinovsky, which is stylistically peculiar due to combination of the traditional principles of the thematic development and form formation and the principles of the thematic development and form formation of repetitive minimalism. The dynamics of prominence-background ratios in such a composition is characterized by continuous shifts of functions of prominence and background by its elements due to the nature of thematization (belonging of the theme-pattern to “background” thematization) and peculiarities of its development (occurrence of micro-thematic formations in the process of development). The shift of functions of prominence and background in the process of form formation is related to the periodic return of the theme-pattern in its “initial” form, creating a special form prominence. Shifts of functions of prominence and background of the elements in a repetitive composition create the “static of dynamics” in it, becomes a peculiar way to reflect the most important principles of concert genre (the principle of timbre dialog and the playing principle).

იულია ტარანუხა

Yuliya Taranukha

ბელარუსის მუსიკის სახელმწიფო აკადემია. ბაკალავრიატი, III კურსი
სამეცნიერო ხელმძღვანელი - ხელოვნებათმცოდნეობის კანდიდატი, დოცენტი ნატალია განული

Belarusian State Music Academy. BA. 3rd year
Scientific supervisor – Candidate of Arts, docent Natalia Ganul

**ნიკოლაი ნაბოკოვის შემოქმედება
XX საუკუნის დასაწყისის მხატვრული კულტურის კონტექსტში**

**NIKOLAI DMITRIEVICH NABOKOV'S CREATIVE HERITAGE
IN CULTURAL CONTEXT OF THE EARLY 20 CENTURY MUSIC**

ნიკოლაი ნაბოკოვის (1903-1978) შემოქმედებითი მემკვიდრეობა XX საუკუნის მუსიკის ისტორიის მკვლევართა დიდი ნაწილისთვის დღეს terra incognita-ს წარმოადგენს. მის მუსიკაში თანამედროვეობა ორგანულად ერწყმის წარსულის საუკეთესო ტრადიციებს და მიმართულია მომავლისკენ, ხოლო ღრმა ეროვნული საწყისი ვლინდება ზოგადევროპული მხატვრული ტენდენციების ფონზე.

ჩვენი ყურადღების ცენტრში ნ. ნაბოკოვის ერთ-ერთი ტიპური ნაწარმოებია ვოკალური ციკლი „ბორის პასტერნაკის ოთხი ლექსი“, რომელიც კომპოზიტორის შემოქმედებითი სიმწიფის პერიოდს განეკუთვნება. ჩვენს მიერ განხილულ ნაწარმოებში წარმოდგენილია ავტორის შემოქმედებითი ძიებების მთავარი მიმართულებები კულტურულ-ისტორიული ეპოქის კონტექსტში.

კვლევაში პირველადაა განხილული ნ. ნაბოკოვის ინდივიდუალური მხატვრული სტილის თავისებურებები კომპოზიტორის ესთეტიკურ-ფილოსოფიურ შეხედულებებთან მჭიდრო კავშირში. ნ. ნაბოკოვის მუსიკალური აზროვნების მთავარი თავისებურებებიდან, ჩვენი აზრით, გამოირჩევა ნეორომანტიზმის ტენდენციები, ახალი ტიპის მელოდიკის ძიება, პოლიფონიური ტექნიკის მაღალი დონე, „პროკოფიევისეული“ ტიპის თორმეტსაფეხურიან ტონალობაზე დაყრდნობა, პოლიტონალური და პოლიკოლოური კონსტრუქციების დამკვიდრება, მუსიკალურ-ფსიქოლოგიური დახასიათებისთვის Sprechstimme-სადმი მიმართვა და სხვ.

The creative heritage of Nikolai Dmitrievich Nabokov (1903-1978) is terra incognita at present for the researchers of the homeland music of the 20th century. Modernity is harmoniously combined in his music with the best traditions of the past and aspirations for the future, and the deep national origin is reflected in the background of the common European art tendencies.

The focus of our research is on one of the distinguishing works by N. Nabokov – the vocal cycle “Four Poems by Boris Pasternak” related to the mature period of the composer’s creative activity. The analyzed work represents the main trends of the author’s creative searches in the context of the cultural historical epoch.

The peculiarities of N. Nabokov’s individual art style in their inextricable connection with the aesthetic and philosophical views of the composer are analyzed in the research for the first time. Among the constant features of the musical thinking of Nikolai Nabokov the principal ones, in our opinion, are the neoromantic tendencies, search for a new type of melodic, a high level of polyphonic techniques, basis on a twelve-step tonality of the “Prokofyev’s” type, implementation of polytonal and polymodal constructions, use of the Sprechstimme technique as a means of musical and psychological characteristics, etc.

ვიახესლავ პეტკო

Viacheslav Petko

ბელარუსის მუსიკის სახელმწიფო აკადემია. ბაკალავრიატი, II კურსი
სამეცნიერო ხელმძღვანელი - ხელოვნებათმცოდნეობის კანდიდატი, დოცენტი ელვირა ოლეინიკოვა

Belarusian State Music Academy. BA. 2nd year
Scientific supervisor – Candidate of arts, Docent Elvira Oleinikova

3. ვოიტიკის კამერული სიმფონია „პოეტის უკანასკნელი შემოდგომა“:
ქანონის ინტერპრეტაციისა და პოეტური პირველწყაროს შესახებ

CHAMBER SYMPHONY «POET'S LAST AUTUMN» BY V. VOYTIK:
THE PROBLEM OF INTERPRETATION OF THE GENRE AND POETIC ORIGINAL SOURCE

XX საუკუნის უკანასკნელი მეოთხედის ბელარუსული მუსიკის ერთ-ერთი თვალსაჩინო წარმომადგენლის ვ. ა. ვოიტიკის შემოქმედებაში მნიშვნელოვან ადგილს იკავებს კამერული სიმფონია „პოეტის უკანასკნელი შემოდგომა“ (Апошняя осень Поэта) პოლ ვერლენის ტექსტზე (მ. ბოგდანოვიჩის თარგმანი).

In various on genre composition work of one of the largest Belarussian composers of the last fourth of the twentieth century V.A. Voytik an important place of the composer's Chamber symphony «Апошняя осень Поэта» by V. Voytik on the poems by Verlaine, translated by M. Bogdanovich.

მიმართა რა ბელარუსული ლიტერატურის კლასიკოსის შემოქმედებას, კომპოზიტორმა შეძლო ორიგინალურად წაეკითხა მის მიერ ამორჩეული ნიმუშები ფრანგული სიმბოლიზმის ფუძემდებლის პოეზიდან, ეგრძნო მათი ემოციური სიახლოვე თავად მთარგმნელის მ. ბოგდანოვიჩის შემოქმედებასთან, აღმოეჩინა მათში ალუზია თანამემამულე პოეტის ბედთან და აეგო საკუთარი მხატვრული კონცეფცია, რომლის ძირითადი იდეა ასახულია ნაწარმოების ღრმად სიმბოლისტურ სახელწოდებაში.

Appealing to work of classic of Belarussian literature, a composer managed to find the original reading of select by him translations of founder of French symbolism, feel their emotional closeness to work of Bogdanovich, to find out in them allusions with the fate of home Poet and to line up own artistic conception the basic idea of that is reflected in the deeply symbolical name of work.

თავისებურად ნოვატორულია ბოგდანოვიჩის პოეზიის მუსიკალური წაკითხვა კამერულ-ვოკალური სიმფონიის ჟანრში. ამ უკანასკნელის ბელარუსი კომპოზიტორებისეული ინტერპრეტაცია, ჩვენი აზრით, საკმაოდ არაორდინარულია და სამამულო მუსიკაში ჯერ-ჯერობით ანალოგები არა აქვს. ნაწარმოებში რიგი ჟანრული მოდელების სინთეზირებით (განსაკუთრებით, სიმფონიის, ვოკალური ციკლის, სუიტის გამჭოლი განვითარების ნიმუშებით) ვოიტიკი აჩვენებს სიმფონიური ციკლის უნივერსალურობას, აღმოაჩენს მასში „მობილურობისადმი“ განსაკუთრებულ ინტენციას და კომპოზიციურ მრავალფეროვნებას.

In its own way innovative is the musical reading of poetry of Bogdanovich in the genre of chamber vocal symphony interpretation of that by the Belarussian composer, in our view, very eccentric and in native music while does not have analogues. Synthesizing the row of genre models (actually symphony, vocal cycle, suite with the lines of through development) in work, V. Voytik proves universality of symphonic cycle, opening in him the special intensions to “mobility” and variety of composition.

ირინა პილატოვა

Irina Pilatova

ბელარუსის მუსიკის სახელმწიფო აკადემია. ბაკალავრიატი, V კურსი
სამეცნიერო ხელმძღვანელი - ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, პროფესორი ეკატერინა დულოვა

Belarusian State Music Academy. BA. 5th year
Scientific supervisor – Doctor of Arts, professor Ekaterina Dulova

ბელარუსი ამნერისი: ლუბკას სახე ვ. კოროტკევიჩის მოთხრობაში „ჭალარა ლეგენდა“ და დ. სმოლსკის ერთსახელიან ოპერაში

BELARUSIAN AMNERIS: AN IMAGE OF LUBKA IN V. KOROTKEVICH’S STORY “SIVAYA LEGENDA”(“GRAY-HAIRED LEGEND”) AND IN THE OPERA OF D. SMOLSKY OF THE SAME NAME

სტატიამი განხილულია ლიუბკას სახე ცნობილი ბელარუსი მწერლის, ვლადიმერ კოროტკევიჩის მოთხრობაში „ჭალარა ლეგენდა“ და ეროვნული კომპოზიტორის დმიტრი სმოლსკის ერთსახელიან ოპერაში.

In the article we considered the image of Lubka in the story of outstanding Belarusian writer Vladimir Korotkevich “Sivaya legenda (“Gray-haired Legend”) and the opera of national composer Dmitry Smolsky of the same name.

სტატიის მთავარ ამოცანას წარმოადგენს მწერლისა და კომპოზიტორის მიერ გმირის რთული ხასიათის ინტერპრეტაციების შედარება. ასევე, შევეცადეთ გმირის ქცევის მოტივებში გარკვევა, რაც ასახულია არა მხოლოდ ვერბალურ, არამედ მუსიკალურ ტექსტში.

Comparison of sophisticated heroine’s character interpretations by the writer and the composer became the main task of our research. We tried to understand the motives of her behavior reflected both in the verbal text of the libretto and in musical text of opera.

დამატებით მოვანდინეთ ორი ხასიათის შედარება: ბელარუსი ლიუბკას და იტალიელი ამნერისის - ჟუზეპე ვერდის ოპერიდან „აიდა“, რომლებიც მსგავს ცხოვრებისეულ ვითარებაში მოხვდნენ. ამისთვის ჩვენ, ერთი მხრივ, თვალი გავადევნეთ ორივე ოპერის სიუჟეტების განვითარებას, ხოლო, მეორე მხრივ კი, შევეცადეთ ამა თუ იმ სიტუაციაში, მოცემული ორი გმირის ქცევაში გვეჩვენებინა მსგავსება. გარდა ამისა, ჩვენ აღვნიშნეთ ლიუბკასა და ამნერისის მუსიკალური დახასიათებების ზოგიერთი მსგავსება.

In addition, we compared two characters – Belarusian Lubka and Italian Amneris from Verdi’s opera “Aida” under similar vital circumstances. For that we have tracked the development of both operas plots and tried to discover similarity in their characters behavior in different situations. Moreover, some semblance of musical characterizations of Lubka and Amneris was noted.

დასახული ამოცანების ამოსახსნელად გამოვიყენეთ ტექსტოლოგიური მეთოდი, რომელიც ე. რუჩიევსკაიას შრომების საფუძველია, ასევე ვინეზიმოდანელეთ სტილური ანალიზის მეთოდითაც.

To achieve the tasks we have applied the textual method, which has become the basis of the works of E. Ruchyevskaja, and also the method of stylistic analysis.

რუსუდან დათუკაშვილი

Rusudan Datukashvili

თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია. ბაკალავრიატი. IV კურსი
სამეცნიერო ხელმძღვანელი - ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, ასოც. პროფ. მარინე ჭავთარაძე

Tbilisi State Conservatoire. BA. 4th year
Scientific supervisor – Doctor of Arts, assoc. prof. Marine Kavtaradze

ევროპული და არაევროპული მუსიკალური კულტურების ურთიერთმიმართების პრობლემა XX საუკუნის ფრანგულ მუსიკაში

EUROPEAN AND NON-EUROPEAN MUSICAL CULTURE RELATIONSHIP PROBLEM IN THE 20TH CENTURY FRENCH MUSIC

აღმოსავლეთის და დასავლეთის ოპოზიცია ერთ-ერთ ძირითად პარადიგმად გვევლინება, რომელმაც განსაზღვრა ევროპული კულტურის თვითშეგნება. ევროპული და არაევროპული კულტურების დიალოგი დღესაც აქტიური განვითარების პროცესშია და მათი ურთიერთმიმართების საკითხი ინტენსიურ შესწავლას მოითხოვს. ჩვენს მოხსენებაში აღნიშნული პრობლემა ფრანგული მუსიკის მაგალითზეა განხილული.

Confrontation between the East and the West appears to be one of the main paradigms that defined the identity of the European culture. Dialogue between the European and non-European cultures is an active process of development even today and the issue of their relationship requires intensive study.

The problem mentioned in this presentation has been considered on the example of French music.

ფრანგული მუსიკალური კულტურა ყოველთვის გამოჩენილი იყო ამ სიანდობის ათვისების მხრივ. პირველი კომპოზიტორი, რომელმაც თავის შემოქმედებაში ასახა აღმოსავლური მუსიკალური აზროვნების თავისებურებები იყო კლოდ დებიუსი. მუსიკა, რომელმაც კომპოზიტორის საზროვნო სისტემაზე უდიდესი გავლენა მოახდინა კუნძულ იავას გამელანი იყო. ის მსმენელის წინაშე წარსდგა 1889 წელს, საერთაშორისო გამოფენაზე პარიზში. აღმოსავლური მუსიკალური კულტურის გავლენა მკაფიოდ აისახა ოლივიე მესიანის შემოქმედებაშიც, სადაც კომპოზიტორი ახალ საკომპოზიციო ხერხებს ძველი ტრადიციების, მათ შორის ინდური მუსიკის საფუძველზე ქმნიდა. მის შემოქმედებაში განსაკუთრებულ ადგილს იკავებს ინდური მუსიკალური კულტურა, რის საფუძველზეც მესიანმა შექმნა ახალი კილოები და ტალას სისტემაზე დაფუძნებული რიტმული სტრუქტურა.

French musical culture was always notable for its implementation of novelties. The first composer who reflected peculiarities of the new oriental musical thinking in his work was Claude Debussy. Music that greatly affected the composer's way of thinking was gamelan from the Isle of Java. It was presented to the audience in 1889 at the international exhibition in Paris.

Impact of the oriental musical culture has also been clearly reflected in the works of Olivier Messiaen who created new composing instruments on the basis of old traditions including Indian music traditions. Indian music culture held special place in the composer's work; he created new modes and a rhythmic structure based on the tala system.

მარიამ ცოცხალაშვილი

Mariam Tsotskhalashvili

თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია. ბაკალავრიატი. IV კურსი
 სამეცნიერო ხელმძღვანელი - ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, ასოც. პროფ. მარინე ქავთარაძე

Tbilisi State Conservatoire. BA. 4th year
 Scientific supervisor – Doctor of Arts, assoc. prof. Marine Kavtaradze

**მუსიკალური ციტირების პრობლემა კლასიციზმის ოპერაში
 (მოცარტისა და სალიერის შემოქმედების მაგალითზე)**

**PROBLEM OF MUSICAL QUOTATIONS IN THE CLASSICAL OPERA
 (THE PARADIGM OF MOZART’S AND SALIERI’S OPERAS)**

კლასიციზმის ეპოქაში კომპოზიტორები ციტირების ხერხს აქტიურად მიმართავდნენ. მოცარტი და სალიერი იყენებდნენ ციტატებს როგორც სხვა კომპოზიტორების, ასევე საკუთარი შემოქმედებიდან. ორივე მათგანი თავისებურად უდგებოდა ამ პრობლემას. ზოგჯერ ესაა ორიგინალი ტექსტის ზუსტი, უცვლელი სახით გამოყენება, ზოგჯერ კი ხდება ამა თუ იმ კომპოზიტორის შემოქმედების სტილიზაცია, რაც მუსიკალური იდიომების თანხვედრის გამო ციტირებად აღიქმება.

The paper is considering problem of musical quotation in the classical opera, Mozart’s and Salieri’s operas can be regarded as a paradigms in this respect. Technique of quotation was frequently used by the composers of classical era. Mozart and Salieri used excerpts from the pieces of another authors as well as of their own. Their points of view were different to the problem – they either quote the text of another author as it sounds in its original, or stylize another composer’s manner, that is found like citation because of coinciding musical idioms.

საკმარისია გავიხსენოთ ბახის თემა, გამოყენებული მოცარტის მიერ მეთორმეტე საფორტეპიანო კონცერტში, ასევე მოცარტისავე ოპერაში „დონ ჯოვანი“ გამოყენებული თემა მისივე ოპერიდან „ფიგაროს ქორწინება“. ის წმინდად ხუმრობით ახდენდა ამა თუ იმ თემის ციტირებას საკუთარ მუსიკაში.

Mozart quotes themes of Bach’s in his piano concerto no.12 as well as from opera “Mariage of Figaro” of his own in opera “Don Giovanni”. He often used to cite other composers’ themes jokingly.

რაც შეეხება სალიერის ოპერას Prima la musica, poi le parole, მასში ერთი მეექვსედი მუსიკალური ტექსტის ციტატებს უკავია. სალიერი ციტირებს თემებს შემდეგი ნაწარმოებებიდან: სარტის Giulio Sabino-დან, ტარჩის – Cari Oggetti და საკუთარი Pensieri Funesti-დან. სალიერის Prima la musica, poi le parole გვაჩვენებს „ნასესხები“ მუსიკის გამოყენებისა და მრავალ-ავტორიანობის პრობლემებს საოპერო ნაწარმოებში, რომელიც თავს იჩენს ისეთ ჟანრებში, როგორებიცაა პასტიჩი და ვოდევილი.

Salieri’s Prima la musica, poi le parole consists of a larger quotations, making up nearly a sixth of the whole opera. This opera incorporates three different blocks of quotations from Sarti’s Giulio Sabino, as well as Tarchi’s Cari Oggetti and Pensieri Funesti of Salieri himself.

მუსიკალური ციტირების პრობლემა, როგორც საკომპოზიტორო ხერხი განსაკუთრებით აქტუალური XX საუკუნეიდან ხდება.

The implicit message of Prima la musica, poi le parole could be seen as a parallel to today’s paradigms of intertextuality and multi-authorship showing itself within such artistic genres as pastiche and vaudeville.

მარიანა დუიოვიჩი

Marijana Dujović

ბელგრადის ხელოვნების უნივერსიტეტი. მუსიკის ფაკულტეტის ბაკალავრიატი
სამეცნიერო ხელმძღვანელი - პროფ. ტატიანა მარკოვიჩი

University of art Belgrade. Faculty of Music. BA
Scientific supervisor – prof. Tatjana Marković

**სერბეთის სამეფოს (1897-1912) მუსიკალური ცხოვრება სტანისლავ ბინიჩკის მიერ ბელგრადში
ორგანიზებული მუსიკალური მოვლენების მიხედვით**

**MUSIC LIFE IN KINGDOM OF SERBIA (1897-1912) THROUGH MUSIC HAPPENINGS IN BELGRADE ORGANIZED
BY STANISLAV BINIČKI**

1878 წელს, ოტომანთა იმპერიის 50-წლიანი ბატონობის შემდეგ სერბეთმა დამოუკიდებლობა მოიპოვა. დაპყრობილ მდგომარეობაში ყოფნისას, სხვა ქვეყნების მსგავსად, ბუნებრივია, შეუძლებელი იყო განვითარებულიყო დასავლეთ ევროპის მსგავსი კულტურული და არტისტული ყოფა. დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდეგ განვითარება დაიწყო ევროპული სტილის კულტურულმა ცხოვრებამ ზოგიერთი ეროვნული ნიშნით. ოც წელიწადში სტანისლავ ბინიჩკის (1872-1942) წყალობით ბელგრადში პირველი კონცერტები გაიმართა.

In year 1878, almost 50 years after becoming principality inside Ottoman Empire, Serbia gained full independence. After many centuries under Ottoman reign, there was no chance for immediate cultural and artistic life as in Western Europe. After gaining independence, European-style cultural life with some national marks started to emerge. Twenty years in, mostly thanks to activities of Stanislav Binički (1872-1942) Belgrade got first concerts. Binički worked as a composer, conductor, choir leader, teacher and organizer of musical life in Belgrade.

ბინიჩკი იყო კომპოზიტორი, დირიჟორი, ლობიანი, მასწავლებელი და ბელგრადის მუსიკალური ცხოვრების ორგანიზატორი. მან ბელგრადის მუსიკალურ ცხოვრებაში შემოიტანა ვოკალურ-ინსტრუმენტული ნაწარმოებების მონუმენტური წარმოდგენები, ისევე, როგორც დააარსა სისტემატური დაწესებულება ოპერების დადგმისათვის - იგი ოპერის ანლაიდარსებული თეატრის პირველი დირექტორი იყო (1920-1924). მოხსენების მიზანია მიმოიხილოს ბინიჩკის მრავალფეროვანი მოღვაწეობა (1897-1912) წლებში, მისი თანამედროვეების შეხედულებების მიხედვით და სერბეთის სამეფოს მუსიკალური ცხოვრების კონტექსტში.

Thanks to Binički, musical life in Belgrade was introduced monumental performing of vocal-instrumental works, as well as systematic institutional performance of opera – he was the first director of the founding of Belgrade Opera (1920-1924). This paper aims to review reception of multi-faceted activities of Stanislav Binički, in his contemporary’s viewpoints between 1897. and 1912, and in context of music life of Kingdom of Serbia.

მაგისტრატურა

MASTER STUDIES

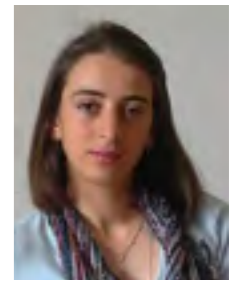
ნევენა სტანიცი
სერბეთი
Nevena Stanic
Serbia

ლიანა ხორბალაძე
საქართველო
Liana Khotbaladze
Georgia

ეკატერინე ყაზარაშვილი
საქართველო
Ekaterine Qazarashvili
Georgia

ლუბოვ პეტროვა
ბელარუსი
Lubov Petrova
Belarus

მარინა მურაშკო
ბელარუსი
Marina Murashko
Belarus

ლიანა ხორბალაძე

Liana Khorbaladze

თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია. მაგისტრატურის I წელი
სამეცნიერო ხელმძღვანელი - ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, ასოც. პროფ. ქეთევან ბოლაშვილი

Tbilisi State Conservatoire. Master studies, 1st year
Scientific supervisor – Doctor of Arts, assoc. prof. Ketevan Bolashvili

**ფორტეპიანოს ტემბრის გაფართოების ზოგიერთი საკითხი
XX საუკუნის II ნახევრის მუსიკაში**

**SOME QUESTIONS ON PIANO TIMBRE EXPANSION
IN MUSIC OF THE SECOND HALF OF 20-TH CENTURY**

ფორტეპიანოს ბატონობის ხანად სამართლიანად რომანტიზმის ეპოქას აღიარებენ. ამ პერიოდში ფორტეპიანოს ტექნიკური რესურსები მაქსიმალურად იყო ათვისებული და გამოყენებული. შესაძლებელია სწორედ ამიტომ XX საუკუნეში ფორტეპიანო განვითარების რადიკალურად განსხვავებულ გზას დაადგა. ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი, რაც XX საუკუნეში მოუტანა ფორტეპიანოს, ახალ ფუნქციებთან და ჟღერადობასთან ერთად იყო ბგერის შეცვლა ინსტრუმენტის სიმებში უცხო საგნების მოთავსებით, ანუ მისი პრეპარირება. დღეს ეს ტერმინი ჯონ კეიჯის სახელთან ასოცირდება, თუმცა შემდეგ მას არაერთი მიმდევარი გაუჩნდა, რამაც წარმოქმნა პრეპარირების სხვადასხვა ხერხები. ფორტეპიანოს ბგერის ხელოვნურად შეცვლის მეთოდებს წინამდებარე ნაშრომში განვიხილავთ ჯონ კეიჯისა და ჯორჯ კრამბის ნაწარმოებებზე დაყრდნობით.

Timbre expansion will be the subject of our report, more precisely – the piano. By the observation of this instrument we will try to understand what reasons have stipulated such active researches in the sphere of musical sound, what means have been used to obtain desired result and how it was artistically incarnated.

In the second half of the 20th century piano sound changing occurred by the means of placing foreign subjects in the chords, in the other words, piano sound was artificially changed, prepared. Today the term “prepared” is associated with American composer John Cage. By the observation of his works we will try to ascertain the main principles of piano “preparation”.

ნაშრომის ბოლოს შევეხებით აგრეთვე ელექტრონული ბგერათწარმოების საშუალებებს. შევეცდებით დავადგინოთ თუ რა შეცვალა ელექტრონულმა რესურსებმა ფორტეპიანოში და როგორ თანაარსებობს ეს ორი, ერთი შეხედვით შეუთავსებელი სფერო.

Later different method of preparation was formed, in which the sound was not preliminarily changed; it was changed during the rendition. Fine examples of this are works of American composer George Crumb. Lean upon his pieces “Makrokosmos” we will show how the composer manages to change the timbre of the instrument. We will also discuss completely new use of piano resources, which is presented in Lachenmann’s piano etude “Guero”. The composer uses absolutely new methods of piano technique: pizzicatos on the chord clamps, arpeggios on key surface. In fact, the pianist applies all the methods of rendition except for traditional-playing the keys. In the end we will touch the subject, which entirely expanded the world of music sound. These are electrical sound producing equipments. In our work we will try to ascertain what changes electrical resources have brought to piano and how these two, as though incompatible spheres, co-exist.

მარინა მურაშკო

Marina Murashko

ბელარუსის მუსიკის სახელმწიფო აკადემია. მაგისტრატურა
სამეცნიერო ხელმძღვანელი - ხელოვნებათმცოდნეობის კანდიდატი, დოცენტი ელვირა ოლეინიკოვა

Belarusian State Music Academy, Master studies
Scientific supervisor – Candidate of arts, Docent Elvira Oleinikova

ავეტ ტერტერიანის მუსიკა სომხური კინემატოგრაფის კონტექსტში

MUSIC BY AVET TERTERIAN IN THE CONTEXT OF THE ARMENIAN CINEMA.

ავეტ ტერტერიანი კინოხელოვნებასთან რამდენიმე დონეზე დაკავშირებული: ვიგენ ჩალდარიანის ფილმში „ხმა მლაღაღებელი“ იგი არა მარტო კომპოზიტორად, არამედ მსახიობადაც გვევლინება - ერთ-ერთი ეპიზოდური როლის შემსრულებელია. გარდა ამისა, მისი სიმფონიის დრამატურგიის გარკვეული ასპექტები შესაბამისობაშია კინემატოგრაფიულ ხერხებთან.

The article is devoted to the film music by Avet Terteryan. Film music - is the most unexplored area in his work. A. Terteryan associated with cinematography at different levels. A. Terteryan associated with cinematography at different levels. The musician showed himself not only as a composer but also as an actor. In the film by Vigen Chaldranian “Voice in the Wilderness”, he played one of the bit parts. In addition, some aspects of the dramatic symphonies can be compared with cinematic techniques.

კინოხელოვნებაში კომპოზიტორის ნამუშევრების სია შთამბეჭდავია. მას ეკუთვნის მუსიკა ოცზე მეტი ფილმისთვის, რომელთა ჟანრებს შორისაა დრამა, ისტორიულ-ბიოგრაფიული, დოკუმენტური.

List of works of the composer in the field of cinematography is impressive: more than twenty films were based on works by Avet Terteryan. Genre films are varied: drama, adventure, historical and biographical picture, a documentary film. The purpose of the report is to present symphonic music by Avet Terteryan in the context of Armenian cinema. The research is based on the method of the traditional historical and theoretical musicology, as well as modern works on film by I. Ioffe, Z. Lissa, N. Agafonova, I. Hangeldieva, I. Shilova, S. Gurevich and others.

მოხსენების მიზანია წარმოადგინოს ავეტ ტერტერიანის სიმფონიური მუსიკა სომხური კინემატოგრაფის კონტექსტში. კვლევას საფუძვლად უდევს ტრადიციული ისტორიულ-თეორიული მუსიკისმცოდნეობის მეთოდები, ასევე ი. იოფეს, ზ. ლისას, ნ. აგაფონოვას, ი. ჰანგელიძეს, ი. შილოვას, ს. გურევიჩის, ი. იოსკევიჩის და სხვათა ნაშრომები კინემატოგრაფიის შესახებ.

ლუბოვ პეტროვა

Lubov Petrova

ბელარუსის მუსიკის სახელმწიფო აკადემია. მაგისტრატურა
სამეცნიერო ხელმძღვანელი - ხელოვნებათმცოდნეობის კანდიდატი, პროფესორი კალერია სტეპანცევიჩი

Belarusian State Music Academy, Master studies
Scientific supervisor – Candidate of arts, professor Kaleria Stepantsevich

**ძველსლავური სახეები ნ. ა. რიმსკი-კორსაკოვის ოპერებში
(„თოვლია“, „სადკო“, „თქმულება უხილავ ქალაქ კიტეჟზე და ქალწულ თებრონიასზე“)**

**OLD SLAVIC IMAGES IN THE OPERAS BY N. A. RIMSKI-KORSAKOV
(“THE SNOW MAIDEN” (SNEGUROCHKA), “SADKO” AND “THE LEGEND OF THE INVISIBLE CITY OF KITEZH
AND THE MAIDEN FEVRONIYA”)**

მოხსენება ეძღვნება ძველი სლავური კულტურისთვის ტრადიციულ „ღვთაებრივ“ და პანთეისტურ სახეებს, რომლებიც წარმოადგენენ ნ. რიმსკი-კორსაკოვის მთელი რიგი ოპერების საფუძველს. ყველაზე მკაფიოდ კომპოზიტორის პანთეისტური მსოფლმხედველობა სამ ოპერაში გამოვლინდა, რომლებიც ერთმანეთს იდეურად ენათესავებიან და წარმოქმნიან ერთგვარ „პანთეისტურ ტრილოგიას“. ესენია: „თოვლია“, „სადკო“, „თქმულება უხილავ ქალაქ კიტეჟზე და ქალწულ თებრონიასზე“.

This article considers operas by N. A. Rimski-Korsakov “The Snow Maiden” (Snegurochka), “Sadko” and “The Legend of the Invisible City of Kitezh and the Maiden Fevroniya” in their relation with Old Slavic world outlook and culture, which allows to get a wider conception about pantheistic world of images of these works. The most essential feature, which unites these operas, is Old Cult of Nature. It is based on beliefs of pre-Christian Russia and is refracted in each work in one of its hypostatic. So, the most bright, primary and ground idea of the opera “The Snow Maiden” is the Cult of the Sun. This idea generates all development of the plot, and the opera represents itself as a whole hymn to main godhood of Slavs – life-giving Sun as Yarila.

მათი სახეობრივი შინაარსის სიახლოვე, ჩვენი აზრით, პირველ რიგში ვლინდება თითოეულ მათგანში ბუნების უძველესი კულტის გარდატეხაში, რომელიც ემყარება ქრისტიანობამდელი რუსეთის რწმენებს და თითოეულში ამ ოპერათაგან თავისი ერთ-ერთი იპოსტაზითაა წარმოდგენილი.

In the opera “Sadko” all action develops around second esteem element of Slavs – element of the Water, and the work represent thus glorification of the Water, its life-giving power in the appearance of the see, See King and River Volhova. “The Legend of the Invisible City of Kitezh and the Maiden Fevroniya” closes pantheistic trilogy of operas and anthems the cult of Mather-Earth. This opera shows grandiose and elevated, spiritual legend about Mather Crude Earth as a great Temple of God. The characteristic feature of the opera “The Legend of the Invisible City of Kitezh and the Maiden Fevroniya” is organic coexistence of pantheistic world outlook and religious motives and ceremonial elements.

ნ. რიმსკი-კორსაკოვის ზემოხსენებული ოპერების კვლევისას არ შემოვიფარგლულვართ მხოლოდ ტრადიციული მუსიკოლოგიური მიდგომებით, არამედ დავყარდენით თემის პრობლემატიკისათვის აქტუალურ ნაშრომებს სლავურ და აღრესლავურ ისტორიასა, მითოლოგიასა და კულტურაში.

To interpret the operas contents are used actual scientific materials and publications in the area of Slavic and pre-Slavic history, mythology and culture (A. N. Afanasyev, N. I. Costomarov, B. A. Rybakov, A. I. Asov, U. P. Miroslubov, V. N. Dyomin and others).

ეკატერინე ყაზარაშვილი

Ekaterine Qazarashvili

თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია. მაგისტრატურის I წელი
სამეცნიერო ხელმძღვანელი - ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, ასოც. პროფ. თამარ ჩხეიძე

Tbilisi State Conservatoire. Master studies, 1st year
Scientific supervisor – Doctor of Arts, assoc. prof. Tamar Chkheidze

ქართული საეკლესიო გალობის სწავლების ტრადიციები წარსულიდან დღევანდელმდე

THE TEACHING TRADITIONS OF GEORGIAN CHANTS FROM THE PAST UP TO THE PRESENT DAYS

ქართული საეკლესიო გალობა ჩვენი ერისათვის ფასდაუდებელ საუნჯეს წარმოადგენს. უკვე 20 წელიწადია მიმდინარეობს ერის გამოღვიძების პროცესი, სადაც ჩართულია გალობის მკვლევართა და პრაქტიკოს-მგალობელთა ახალგაზრდა თაობა.

Georgian chant is very precious for our country. It's already 20 years since the process of the awaking of the country began. The researchers' and practical choristers' young generation is involved in the process.

საქართველოში გალობის სწავლებას დიდი ისტორია აქვს. იგი 10 საუკუნეზე მეტს ითვლის. ცნობილია, რომ დიდი სამონასტრო ცენტრები შუასაუკუნებიდან მოყოლებული XIX საუკუნემდე სასწავლო კერების ფუნქციის მატარებელი იყო. XI საუკუნიდან კი დაარსდა დიდი სულიერების და განათლების კერები იყალთოს და გელათის აკადემიების სახით. ჩვენ არ მოგვეპოვება დოკუმენტური მასალა გალობის სწავლების შესახებ, თუმცა XVIII-XX საუკუნეში მოღვაწე მგალობელთა წერილების და X-XI საუკუნეში შექმნილი ლიტურგიკული დანიშნულების მქონე კრებულების გაცნობა, ცხადყოფს, რომ ქართული გალობა ზეპირი გადაცემის გზით გადაეცემოდა თაობიდან თაობას.

Chant teaching has quite a long history in Georgia, more than 10 centuries. It is known that big monastery centers had the special functions of the educational places from the Middle Ages up to the XIX centuries. In the XI century, big spiritual and educational places such as Gelati and Ikalto Academies were founded. There is no documentary evidence of chant teaching, though after looking through the letters of the XVIII-XIX centuries choristers and the liturgical collections of the X-XI century, it is clear that Georgian Chant was transmitted from one generation to another orally.

The aim of our paper is to examine the following topics:

1. პროცესები, რაც მიმდინარეობს ქართული საეკლესიო გალობის სწავლებისას;
2. მიმოვიხილოთ სასწავლო კერების წარმოშობა და მათი განვითარება;
3. სასწავლო ცენტრებში მოღვაწე სასულიერო პირების მოღვაწეობა;
4. ლიტურგიკულ-მუსიკალურ კრებულების მნიშვნელობა.

1. The processes which take place while teaching Georgian Chant.
2. Survey of the appearing and development of the educational places.
3. Serving of the elesiastics in these educational places.
4. The importance of the liturgical-musical collections.

წარსულის კვლევა გვეხმარება ჩვენი კულტურის დაფასებაში, დღევანდელი მდგომარეობის უკეთ შეფასებაში და მომავალი განვითარების სწორად დაგეგმვაში.

The research of the past helps us to appreciate our culture and the present state, and how to plan the future development correctly.

ნევენა სტანიჩი

Nevena Stanic

ბელგრადის ხელოვნების უნივერსიტეტი. მუსიკის ფაკულტეტი. მაგისტრატურა
სამეცნიერო ხელმძღვანელი - პროფესორი ივანა პერკოვიჩი

University of art Belgrade. Faculty of Music. Master studies
Scientific supervisor – prof. Ivana Perkovic

**დომიტრი ბორტნიანსკის სასულიერო კონცერტები:
სტილური კოორდინატები და ჩაიკოვსკისეული აღქმა**

**DMITRY STEPANOVICH BORTNYANSKY'S SACRED CONCERTOS:
STYLISTIC COORDINATES AND THE BY PYOTR ILYICH TCHAIKOVSKY**

მოხსენებაში კობირებისა და ჩასმის მრავალი ასპექტი გაშუქებულია ბორტნიანსკის a cappella საგუნდო სასულიერო კონცერტების მაგალითზე, რომლებიც დიდი პოპულარობით სარგებლობენ ამ ტიპის რუსულ ნაწარმოებებს შორის. ამავდროულად, ისინი ბადებენ უამრავ შეკითხვას, დაკავშირებულს საავტორო უფლებებთან, ორიგინალურობასთან, მიღებასა და ადაპტაციასთან.

ქვემოთ ნაწარმოებებს შემდეგი საკითხების საფუძველზე განვიხილავთ:

1. სტილი
2. ტექსტური და მუსიკალური მასალის პირდაპირი/ირიბი წყაროები;
3. ჩაიკოვსკის რედაქცია.

მეთოდი, რომლითაც ვისარგებლე თემის დამუშავებისას, მოიცავდა ბორტნიანსკის მუსიკისა და ტექსტის დეტალურ ანალიზს, ჰერმენევტიკულ ანალიზს და ისტორიულ რეტროსპექტივას. მუსიკალური ანალიზი წარმოდგენილია ტექსტურ და ლიტურგოლოგიკულ ანალიზთან ერთად.

In this paper, many aspects of copying and pasting in have been clarified on the example of Bortnyansky`s a cappella choral sacred concertos, which are among the most popular works of Russian sacred music. At the same time, these pieces initiate stream of questions related with matters of copyright, originality, adoption and adaptation. Bortnyansky`s sacred concertos have been examined from different angles, questioning:

1. Style
2. (In)direct sources of textual and musical material
3. Tchaikovsky`s edition

The method I used to approach my topic is based on detailed analysis of Bortnyanky`s music and texts; hermeneutical analysis and historical preview. Musical analysis are represented with textual and liturgological analysis in the same time.

დოქტორანტიურა

PH.D.PROGRAMM

ტატიანა ტროფიმიჩუკი
ბელარუსი
Tatiana Trofimchyk
Belarus

ჯამილია მირზოევა
აზერბაიჯანი
Jamilya Mirzoyeva
Azerbaijan

ჯამილია მირზოევა

Jamilia Mirzoyeva

ბაქოს უ. ჰაჯიბეკოვის სახ. მუსიკალური აკადემია. დოქტორანტურა
სამეცნიერო ხელმძღვანელი - ხელოვნებათმცოდნეობის კანდიდატი, პროფესორი ულვია იმანოვა

Baku Music Academy. Doctorate
Scientific supervisor – Candidate of Arts, Professor Ulviya Imanova.

რომანტიზმის ზოგიერთი ტრადიციის გამოქვეყნების შესახებ
აზერბაიჯანელი კომპოზიტორების შემოქმედებაში

ON USING SOME TRADITIONS OF ROMANTICISM
IN MUSIC OF AZERBAIJANI COMPOSERS

მოხსენებაში განხილულია XX საუკუნის აზერბაიჯანული მუსიკალური სკოლის მიღწევები ეროვნული და ევროპული ტრადიციების სინთეზის საფუძველზე.

The article reviews achievements in Azerbaijani composers' school of the XX century, a synthesis of national and European traditions.

სიმფონიურმა მუსიკამ აზერბაიჯანში განვითარების გრძელი გზა გაიარა და ერთიან ეროვნულ სიმფონიურ სკოლად ჩამოყალიბდა, რომელმაც ძალზე მოკლე დროში გაითავისა რომანტიკული სიმფონიზმის თავისებურებები და მათი სპეციფიკური ნაირსახეობებიც შეიმუშავა. მაგალითად, რომანტიკული ტრადიციები ახასიათებს ფ. ამიროვის შემოქმედებას. როგორც ცნობილია, ამ ეპოქის მუსიკაში მელოდის, მელოდიურობას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ჰქონდა, რაც ასევე ახასიათებს ამიროვის ნაწარმოებებს. გარდა ამისა, მათში ხაზგასმულია იმპროვიზაციულობა და რადსოდიულობა. ამიროვის ნაწარმოებთაგან ერთ-ერთი - სიმფონიური სუიტა „აზერბაიჯანი“ (1990) ფართოდაა აღიარებული როგორც სამშობლოში, ისე საზღვარგარეთ. ეს ოთხნაწილიანი ციკლი ძალიან ნიშანდობლივია კომპოზიტორისთვის, რომლის შემოქმედებაში სამშობლოს თემის უდიდესი ადგილი უჭირავს. ღია ემოციურობა, მუსიკალური ენის ბრწყინვალეობა, მელოდიური დახვეწილობა და მდიდრული ორკესტრობა აახლოებს აზერბაიჯანელ კომპოზიტორს რომანტიკული პერიოდის ტრადიციებთან.

As you know, Azerbaijani symphonic music passed long-way development. We can also say that there was formed a pronounced unique national symphonic school in Azerbaijan.

Looking at the some genres of symphonic romanticism of Azerbaijan music, we can also say that adoption for these genres had taken place in a very short time and had specific varieties.

For example, the romantic traditions are typical for works of F. Amirov. As it known, the melody plays special role in the Romantic Era, and it primary distinguishes with its pronounced tunefulness. This quality is generally characterizes F. Amirov's works. In the works of F. Amirov tendency for disclosure of improvisational-rhapsodical content appears. One of the works, wide acknowledged both in Azerbaijan and abroad, is "Azerbaijan" symphonic suite (1990). The work consists of four-part cycle, and very significant for composer in who's works the native land's glorifying takes an important place. Enthusiastically-elevated attitude to the country, its nature, culture and music is one of the favorite themes of works of F. Amirov. The open emotionalism, brightness and brilliance of its musical language, which melodic refinement and orchestra luxury are fascinating — all of these, of course, bring Azerbaijani composer closer together with traditions of Romantic Era.

ამასთან ერთად ასევე განვიხილავთ კიდევ ერთ ნაწარმოებს, რომლის ჟანრიც ასევე რომანტიკულ ეპოქაში წარმოიშვა და ფართოდ იყო გამოყენებული აზერბაიჯანელი კომპოზიტორების მიერ - ყ. ყარაევის ერთნაწილიან სიმფონიურ პოემას „ლაილი და მეჯნუნ“.

As it well-known, one-part symphonic poem of the romantic music composers was widespread between composers of Azerbaijan. We also discuss most popular example of this genre was K. Karaev's "Layli and Mejnun" symphonic poem.

ტატიანა ტროფიმიჩუკი

Tatiana Trofimchyk

ბელარუსის მუსიკის სახელმწიფო აკადემია. დოქტორანტურა
სამეცნიერო ხელმძღვანელი - ხელოვნებათმცოდნეობის კანდიდატი, დოცენტი ტამარა იაკიმენკო

Belarusian State Music Academy, Aspirant
Scientific supervisor – Candidate of Arts, docent Tamara Yakimenko

„იდეალური ბელარუსი“
XX საუკუნის დასასრულისა და XXI საუკუნის დასაწყისის
ბელარუს კომპოზიტორთა შემოქმედებაში

THE «IDEAL BELARUS» IN THE CREATIVE WORK OF THE BELARUSIAN COMPOSERS THE END OF THE XX
AND THE BEGINNING THE XXI CENTURY

ბელარუსული კულტურის XX-XXI საუკუნეების მიჯნის მრავალწიანი სივრცეში განსაკუთრებით გამოირჩევა „ისტორიზმის“ მხატვრული ტენდენცია. ამ უკანასკნელისთვის სახასიათო ისტორიული მეხსიერების იდეის აქტუალიზებას, ასევე წარსულის კულტურული გამოცდილებისთვის მიმართვას მისი აწმყოსა და მომავალზე პროექციის პერსპექტივით, მივყავართ ეროვნული კულტურის საიდენტიფიკაციო კოდებისა და, კერძოდ, მუსიკალური კულტურის სისტემის განახლებისკენ.

In the multidimensional field of Belarusian culture at the end of the XX and the beginning the XXI centuries highlights the artistic trend of “historicism”. The idea of historical memory and appeal to the cultural experience are the main characteristics of the selected trend. Historism in the artistic consciousness of the possibility for the artist to go beyond the present.

ისტორიული წარსულის თემისადმი შემოქმედებითი მიმართვის თავისებურებად გვევლინება, ერთი მხრივ, ბელარუსი ხელოვნების განსაკუთრებული ყურადღება შორეული ეპოქებისადმი (სადაც მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს უკავია), ხოლო, მეორე მხრივ, მათი იდეალიზაცია (საკრალიზაციაც კი). ანალოგიური ტენდენციები ახასიათებს 1970-2000-იანი წლების საკომპოზიტორო შემოქმედებას. ამგვარად, ისტორიული თემის გამოხატვის ინდივიდუალური საავტორო მეთოდთა მრავალფეროვნების კვალდაკვალ, მის მუდმივ მეტასიმბოლო-ორიენტირად გვევლინება „იდეალური ბელარუსი“.

In the 1970-2000’s appeal to the historical theme led to the renewal of the identification codes of the Belarusian culture. Similar processes have taken place in the culture of music. The perception of the past is based on several fronts : folklore, reconstructive and historical inversion (Bahtin).

Thus, the diversity of ideas and individual copyright incarnations of historical themes in Belarusian culture of the late XX - early XXI centuries combined with the general orientation of Belarusian artists at the meta symbol the «Ideal Belarus».

არასაკონკურსო

OUT OF COMPETITION

ვიქტორია კოლაროვსკა-გმირია
მაკედონია
Viktorija Kolarovska-Gmirja
Macedonia

ლევან გომელაური
საქართველო
Anastasia Konovalova
Belarus

ნიკოლა დავიკო
იტალია
Nicola Davico
Italy

იევა როზენბახა
ლატვია
Ieva Rozenbaha
Latvia

ლევან გომელაური

Levan Gomelauri

თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია. მავისტრატურის I წელი. საკომპოზიტორო მიმართულება
სამეცნიერო ხელმძღვანელი - ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, ასოც. პროფ. ქეთევან ბოლაშვილი

Tbilisi State Conservatoire. Masters Studies, 1st year. Composition department
Scientific supervisor – Doctor of Arts, Assoc. Prof. Ketevan Bolashvili

**„რამდენიმე შეხედულება დამატებითი ბრძლიობების და
დამატებითი ხველების ტექნიკის გამოყენებაზე“
(ოლივიე მესიანის „ჩემი მუსიკალური ენის ტექნიკის“ მიხედვით)**

**SEVERAL OPINIONS ABOUT THE USAGE OF ADDITIONAL NOTE DURATIONS AND ADDITIONAL SOUND
TECHNIQUE
(ACCORDING TO “THE TECHNIQUE OF MY MUSICAL LANGUAGE” BY OLIVIER MESSIAEN)**

მოხსენება ეძღვნება XX საუკუნის ერთ-ერთი უდიდესი კომპოზიტორის, პიანისტის, ორგანისტის, პედაგოგის - ოლივიე მესიანის თეორიული ნაშრომის, „ჩემი მუსიკალური ენის ტექნიკა“, განხილვას.

My paper is dedicated to the description of the theoretical work “The Technique of My Musical Language” by one of the biggest composer, pianist, organist, and a teacher - Olivier Messiaen.

მესიანი, ცხრამეტი თავისგან შემდგარ წიგნში, ეხება მელიოდის, ფორმის და ჰარმონიის საკითხებს, რომელთაგან მოხსენებაში ყურადღება გამახვილებულია ორზე: რიტმებზე დამატებითი გრძლიობებით და ჰარმონიაზე დამატებითი ბგერებით (მე-3 და მე-13 თავები). მესამე თავში ჩემთვის ყველაზე საინტერესო აღმოჩნდა დამატებითი გრძლიობების, რიტმული მომზადებისა და ვარდის განმარტება, მეცამეტე თავში კი ორიგინალური აღმოჩნდა მესიანის ხედვა - აკორდის აღქმა ობერტონების რიგთან მიმართებაში და აკორდის გამოყენება დამატებით გრძლიობებთან ერთად, კილოს ფარგლებში.

In his book, which consists of nineteen chapters, Messiaen refers to the matters of melody, form and harmony, from which two are highlighted in this paper: rhythms with the additional note durations and additional sounds to harmonies (third and thirteenth chapters). In chapter three, the explanations of additional note durations appeared to be the most interested for me, rhythmical preparation and falling. However, in chapter thirteen, Messiaen’s vision on the perception of chord in respect of the rows of overtones and chord usage together with the additional note duration, in the frames of tone seemed original.

ნაშრომს გააზრების და შემდეგ პრაქტიკული გამოყენების მიზნით მოვეკიდე და ამიტომ შევჩერდი ამ ორ საკითხზე. ჩემი განვითარების დღევანდელ ეტაპზე სწორედ ჰარმონიის და რიტმის საკითხებზე ვმუშაობ, ვცდილობ მოვიფიქრო ჩემთვის კომფორტული, მისაღები, საინტერესო და ჟღერადობით გამართლებული რაიმე ორიგინალური ტექნიკა. დამატებითი გრძლიობების და დამატებითი ბგერების მესიანისეულმა კონცეფციამ გამიფართოვა მუსიკალური ხედვა და აზროვნება, გამიჩინა რამდენიმე შემოქმედებითი იდეა და, ვფიქრობ, დამენმარება კიდევ მათ განხორციელებაში.

In order to consider and then use it in the practice, I stopped on these two issues. On the current phase of my development, I work on harmony and rhythms; I am trying to think on an original technique which will be comfortable, acceptable, interesting and justified with sonority for me. The conception of the additional note durations and sounds by Messiaen made my musical vision and mind wider, created several creative ideas and I think that it will help me in the execution of the aides as well.

ნიკოლა დავიკო

Nicola Davico

კომპოზიტორი, პიანისტი
სამეცნიერო ხელმძღვანელი - ტურინის ჯ. ვერდის სახელობის კონსერვატორიის პროფესორი ჯუზეპე ელოსი

Composer, pianist
Scientific supervisor – Professor of the Torino Conservatorio named after G. Verdi
Giuseppe Elos

წარსულის შენარჩუნებით მომავალთან პირისპირ:
მოკლე შესავალი ჯულიო კასტანიოლის მუსიკისთვის

**FACING THE FUTURE THROUGH PRESERVING THE PAST:
A BRIEF INTRODUCTION TO GIULIO CASTAGNOLI'S MUSIC**

ჯულიო კასტანიოლი იტალიელი კომპოზიტორია, რომელიც ყოველთვის ცდილობს მუსიკალურ კულტურებს შორის რღვევის ლიკვიდაციას. აღმოსავლური კულტურების „გავლენა“ თავს იჩენს 80-იანი წლების ბოლოთი დათარიღებული მისი მრავალი ნაწარმოების სათაურებში, ისეთებში, როგორცაა, მაგალითად, *Tre poesie T'ang*, *Fioriture I*, ან *Madrigale guerriero e amoroso*. მასთან ბერძნული ტრადიცია განსაკუთრებით თავს იჩენს ნაწარმოებთა ჯგუფში, რომელიც შთაგონებულია ბერძენი პოეტის, კონსტანტინოს კავაფისის შემოქმედებით, ებრაული - *Tre canti ebraici*, *Sciofar*, *Quarto Trio "Kaddish"*-ში; სხვა მრავალ ნაწარმოებში თვალსაჩინო ხდება ინდურ და არაბულ კულტურებთან კავშირი.

Giulio Castagnoli is an Italian composer who has always been trying to bridge the gap between musical cultures. The “influence” of the Oriental cultures emerge from many titles of works dating back to the end of the eighties and reach the climax with *Tre poesie T'ang*, *Fioriture I*, and *Madrigale guerriero e amoroso*. The Greek tradition shows itself particularly in a group of works inspired by the poet Konstantinos Kavafis, while a Hebraic vein surfaces in *Tre canti ebraici*, *Sciofar*, and *Quarto Trio "Kaddish"*. Also the Indian and Arabic cultures become visible in many other compositions.

კასტანიოლის ნაწარმოებებში ერთის მხრივ კლასიკური განათლება იგრძნობა, მეორე მხრივ ისინი გამოირჩევიან მუსიკის თავისებური ხედვის ღრმა ნიშნით: ესაა მცდელობა აღადგინოს ბალანსი მის ხელოვნურ (ხელოვნურ, ოსტატურ) და საკრალურ (წმინდა, მისტიკურ) მხარეებს შორის - ამ ორმაგ პერსპექტივას იგი აღწევს ორი ფიგურის დახმარებითაც, რომლებიც მუდამ თან ახლდნენ მას მუსიკალური განათლების მიღების პროცესში. ესენი არიან ბრაიან ფერნიჰოუ და ჯაჩინტო სელსი.

Castagnoli's works are strongly imbued with classical education and deeply marked by a vision of music which strives to redress the balance between its craftsmanship and its sacredness – a double perspective he matures also thanks to the two figures that accompanied him in his musical apprenticeship: Brian Ferneyhough and Giacinto Scelsi.

მოხსენება მიზნად ისახავს წარადგინოს კომპოზიტორი, რომელიც, ისევე, როგორც მანამდე ბევრი სხვა, გვასწავლის, როგორ შეუძლია თანამედროვე მუსიკას წარსულის ცოცხლად შენარჩუნებით პირისპირ დადგეს მომავალთან.

This paper intends to cast light on a composer who, exactly as many others before him, teaches how contemporary music can face the future keeping the past alive.

ვიქტორია კოლაროვსკა-გმირია

Viktorija Kolarovska-Gmirja

სკოპიეს წმ. კირილისა და მეთოდეს უნივერსიტეტი
მუსიკოლოგიის დოქტორი, მუსიკალური ხელოვნების ფაკულტეტის პროფესორი

Skopje Sts. Cyril and Methodius University.
Doctor of Musicology, Professor of the Faculty of Music Art

**მავადონელი კომპოზიტორი ვლასტიმირ ნიკოლოვსკი (1925-2001):
პიროვნული და შემოქმედებითი ასპექტები**

**A MACEDONIAN COMPOSER VLASTIMIR NIKOLOVSKI (1925-2001)
ASPECTS OF THE PERSONALITY AND WORK**

ვლასტიმირ ნიკოლოვსკის მრავალმხრივმა საზოგადო და საკომპოზიტორო მოღვაწეობამ განსაკუთრებული როლი ითამაშა მაკედონიის პროფესიული საკომპოზიტორო სკოლის განვითარებაში. კომპოზიტორი მთელი თავისი შემოქმედების მანძილზე დაინტერესებული იყო შემდეგი საკითხებით:

The universal work of our eminent composer Vlastimir Nikolovski (1925-2001) has played an important role in the Macedonian professional music composing school. With his creative work he solved the following issues:

ნაციონალური მუსიკალური ენის შექმნა (ფოლკლორი-სტილური დომინანტი, ძველი მართლმადიდებლური მუსიკა და მაკედონური ენა),

Creation of national music language (folklore – style dominant, and along with it – the Orthodox Christian music and the Macedonian language)

ევროპული მუსიკალური კულტურის მსგავსი ჟანრული სისტემის შექმნა (მუშაობდა თითქმის ყველა ჟანრში, გამოწვლილია სცენური ჟანრი),

Mastering the key genres of the European music (he created music in almost all genders except for musical stage genres)

კონცეფციურ - შინაარსობრივი სისტემის შექმნა, რომელიც გააერთიანებდა მუსიკალურ და არამუსიკალურ შინაარსს (ჟანრების მნიშვნელობა, სიტყვასთან მიმართება, თეატრალურობა, როგორც მუსიკის სპეციფიური რაკურსიდან გამომდინარე).

Creation of conceptual-content system which unites the musical and nonmusical content (the meaning of the genres connected to the word; theatricality as special quality of his music).

ნიკოლოვსკის პედაგოგიური მოღვაწეობის პერიოდში სკოპიეში, მუსიკალური ხელოვნების ფაკულტეტზე, შეიქმნა საკომპოზიტორო კლასი. ამავდროულად კომპოზიტორი ეწეოდა აქტიურ საზოგადოებრივ მოღვაწეობას. იყო მაკედონიის შემოქმედებითი ასოციაციის, სხვადასხვა მუსიკალური პროექტის, პროფესიული თანამშრომლობის ინიციატორი და ორგანიზატორი. ეს მრავალმხრივი მოღვაწეობა აისახება კომპოზიტორის შემოქმედებით თვითმყოფადობაზე კონკრეტულ ისტორიულ პერიოდში და გამოირჩევა განვითარების ინტენსივობით. ვლასტიმირ ნიკოლოვსკი იყო კომპოზიტორი, რომელიც იღვა XX საუკუნის მეორე ნახევრის მაკედონური მუსიკალური კულტურის ავანგარდში.

With his pedagogical work Mr. Nikolovski created the composers' class at the Faculty of Music Art in Skopje – the capital of Macedonia. He was on key positions of the main music institutions and associations and a creator of numerous art projects.

Such a broad acting in all these fields is a characteristic of the corresponding historical period and positions Mr. Vlastimir Nikolovski as one of the most significant generic individual in the history of the Macedonian music culture in the second half of the XX century.

იევა როზენბახა

Ieva Rozenbaha

რიგის იანუზ ვიტოლის სახელობის მუსიკალური აკადემია
პოსტ-დოქტორანტი, მუსიკალური აკადემიის ლექტორი

Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music. Riga.
Post-doctorate, lecturer

მესა თანამედროვე ლატვიურ მუსიკაში
(რომულდს ერმაკის და პეტერის ბუტანის მსებრის საფუძველზე)

MASS IN CONTEMPORARY LATVIAN MUSIC
(ON THE BASE OF ROMUALDS JERMAKS AND PĒTERIS BUTĀNS MASSES)

მოხსენება ეძღვნება მესის ჟანრს ლატვიურ მუსიკაში. მისი მიზანია აჩვენოს ამ ჟანრის გააზრების სხვადასხვაგვარი გზები თანამედროვე ლატვიურ მუსიკაში, როგორც ციკლის შექმნის, ისე მუსიკალური ენის მხრივ. ეს ფაქტორები წინამდებარე მოხსენებაში ორი ნაწარმოების საფუძველზეა ნაჩვენები.

მესის ჟანრის ისტორია ლატვიურ მუსიკაში მხოლოდ ოციოდე წელს ითვლის. ამის მიზეზი ისტორიულად შექმნილი კონფესიური სიტუაცია და საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გარემოებაა. ჟანრის გააზრების ორი ძირითადი ტენდენცია, რომლებიც მესის ციკლის ფორმირებაში ჯერ კიდევ XVIII საუკუნეში შეიმჩნეოდა, თანამედროვე ლატვიურ მუსიკაშიც იჩენს თავს. ესაა ლიტურგიული მესა და საკონცერტო მესა.

რომულდს ერმაკის (*1931) Missa Paschalis (2009) ლიტურგიული მესის აშკარა მაგალითია. ნაწარმოებში მესა ordinari-ის სრული ციკლია გამოყენებული (Kyrie, Gloria, Credo, Sancus, Agnus Dei), რომელსაც ემატება სააღდგომო proprium მესის ცალკეული ნაწილები (Introitus: Resurrexit, Graduale: Haec dies, Offertorium: Terra tremuit, Communio: Pascha nostrum).

პეტერის ბუტანის (*1942) მესა Libera me (1999) თავისუფლად აგებული ხუთნაწილიანი საკონცერტო მესაა. ნაწილები თავისუფალი შერჩევის პრინციპითაა ამოკრებილი როგორც ordinari-ის, ისე proprium მესებიდან: Introitus, Crucifixus, Tuba mirum, Dies irae, Agnus Dei.

The object of the report – to show the variety of interpretations of the mass in the formation of cycles as well as the musical language. In this report it is shown on the base of two compositions.

The history of mass in Latvian music is only about twenty years long. The cause of it – historically formed confessional situation and social political conditions. Two fundamental tendencies in the interpretation of mass cycle formation exist in Latvian music nowadays: Liturgy mass and Concert mass.

Romulds Jermaks (*1931) Missa Paschalis (2009) is a example or liturgical mass. The composer has made use of the whole cycle of the mass ordinari- (Kyrie, Gloria, Credo, Sancus, Agnus Dei) which is supplemented with proprium parts (Introitus: Resurrexit, Graduale: Haec dies, Offertorium: Terra tremuit, Communio: Pascha nostrum).

Pēteris Butāns (*1942) mass Libera me (1999) represents a type of concert mass. The cycle consists of five parts, which correspond to different fragments of the mass, both ordinari- and proprium: Introitus, Crucifixus, Tuba mirum, Dies irae, Agnus Dei.

მესამე საერთაშორისო
სტუდენტური სამუსიკისმცოდნეო კონფერენცია-კონკურსი
თბილისი, საქართველო 2012

ქიური

JURY

THE THIRD INTERNATIONAL
CONFERENCE COMPETITION FOR STUDENTS IN MUSICOLOGY
TBILISI, GEORGIA 2012

1987 წელს დაამთავრა თბილისის ვ. სარაჯიშვილის სახ. სახელმწიფო კონსერვატორიის მუსიკისმცოდნეობის ფაკულტეტი, 1991 წელს - ხელოვნებათმცოდნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის (ქ. მოსკოვი) ასპირანტურა. იქვე 1994 წ. დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია. მიენიჭა ხელოვნებათმცოდნეობის კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხი. 1991 წლიდან დღემდე მუშაობს თბილისის სახ. კონსერვატორიის მუსიკის თეორიის და მუსიკის ისტორიის კათედრებზე კითხულობს ლექციებს: XX საუკუნის მუსიკის ისტორიაში; XX საუკუნის მუსიკალური ნაწარმოებების ანალიზში; მუსიკალურ-თეორიული სისტემების ისტორიაში. ქეთევან ბოლავილი ასევე არის: თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის სტუდენტთა სამეცნიერო-შემოქმედებითი საზოგადოების ხელმძღვანელი; „საქართველოს ახალგაზრდა კომპოზიტორთა და მუსიკისმცოდნეთა ასოციაციის“ თანადამფუძნებელი და პრეზიდენტი. თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის ელექტრონული ჟურნალის ვიცე-რედაქტორი; თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურში მუსიკისმცოდნეობა-საკომპოზიტორო ფაკულტეტის კურატორი; ფესტივალის „თანამედროვე მუსიკის საღამოები“ დირექტორი. ავტორი წიგნისა „XX საუკუნის მუსიკის ისტორია. ლექციები“.

ქეთევან ბოლავილი

საქართველო

ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი,
თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის
ასოცირებული პროფესორი

KETEVAN BOLASHVILI

Georgia

**PH. D., Associate professor of
Tbilisi State Conservatory**

In 1987 graduated from musicology faculty of the Tbilisi State Conservatoire, in 1987-91 years was Postgraduate student in the Institute of History of Arts (Moscow, Russia). From 1991 to the present – Professor of the Tbilisi State Conservatoire of the Department of Musicology, carries out selection courses in History of 20th century music; Analysis of 20th century music; History of Musical-theoretical systems. From 1998 to the present – President of the Young Georgian Composers and Musicologists Association. 1999, 2001, 2003, 2005, 2007 – Organized the concerts of contemporary music in Tbilisi. Since 2007 ketevan Bolashvili is a director of the festival Contemporary Music Evenings. She is also head of Science-Creative Society of Students; co-founder and president of the Association of Young Georgian Composers and Musicologists; vice-editor of the electronic journal of Tbilisi State Conservatoire; director of the newspaper Kultura. Curator of the Music Theory and Composition Faculty in State Conservatory Quality Assurance. Ketevan Bolashvili also is an author more than 20 articles about Contemporary music on Georgian, Russian and English language and 26 Radio Broadcasts on Georgian public radio station – “XX century – Music and Musician”. She is author of the text-book “History of 20th Century Music. Lectures“.

ილმა გრაუზდიწამ (1948) დაამთავრა ლატვიის სახელმწიფო კონსერვატორიის მუსიკისმცოდნეობის ფაკულტეტი (1971წ.) და გენსინების სახელობის მუსიკალურ-პედაგოგიური ინსტიტუტის (1983წ.) ასპირანტურა. დღესდღეობით ლატვიის მუსიკალური აკადემიის მუსიკისმცოდნეობის კათედრაზე, სწავლების სამივე საფეხურზე მიჰყავს თეორიული და პრაქტიკული საგნები. იკვლევს საორგანო მუსიკას, ლატვიური მუსიკის ისტორიას, მუსიკის თეორიის და მუსიკალური განათლების მეთოდურ საკითხებს. არაერთი სამეცნიერო ნაშრომისა და გამოცემული წიგნის ავტორია. 2010 წლიდან ილმა გრაუზდიწა ლატვიის მუსიკის აკადემიის პრემიის ლაურეატია.

ილმა გრაუზდიწა

ლატვია

რიგის იანუზ ვიტოლსის სახ.
მუსიკალური აკადემიის პროფესორი

ILMA GRAUZDIŅA

Latvia

Professor of Jāzeps Vītols Latvian
Academy of Music

Ilma Grauzdiņa (1948) has graduated from Jāzeps Vītols Latvian State Conservatory and has completed her education in the graduate program (1973–1983) at the Gnessinas’s State Music Pedagogy Institute. She has acquired doctoral degree in arts (Dr. art.) in 1993, her doctorate thesis was about the organ music culture in Latvia. Ilma Grauzdiņa is a professor of Latvian Academy of Music since 1993. She provides a scientific guidance for a whole range of works, both practical and theoretical, for bachelors program, academic and professional masters program, as well for the doctorate program in Musicology. Her researches organ music, history of Latvian music, music theory and methodology issues in musical education. She is also the author of many scientific works and text-books. In 2010, I. Grauzdiņa has received the annual prize, attributed by the Jāzeps Vītols Latvian Academy of Music to the best academic.

დაამთავრა სანკტ-პეტერბურგის რიმსკი-კორსაკოვის სახ. სახელმწიფო კონსერვატორიის მუსიკოლოგიის ფაკულტეტი პროფესორ ე. რუჩიევსკაიას ხელმძღვანელობით. 1989 წლიდან ცხოვრობს მაკედონიაში და მუშაობს სკოპიეს წმ. კირილესა და მეთოდეს სახელობის უნივერსიტეტში, მუსიკალური ხელოვნების ფაკულტეტზე. ამავე ფაკულტეტზე დაამთავრა ფორტეპიანოს კლასი, დაიცვა სამაგისტრო და სადოქტორო დისერტაციები.

წერს სტატიებს თანამედროვე მაკედონიური მუსიკისა და მუსიკალური განათლების შესახებ, მონაწილეობს მთელ რიგ საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციებში და სემინარებში. არის მაკედონიის კომპოზიტორთა კავშირის ჟურნალის „მუსიკა“ სარედაქციო კოლეგიის წევრი. მაკედონიასა და საზღვარგარეთ სხვადასხვა ფესტივალზე გამოდის, როგორც პიანისტ-აკომპანიატორი და კამერული შემადგენლობების წევრი.

ვიქტორია კოლაროვსკა-გმირია

მაკედონია
სკოპიეს წმ. კირილისა და მეთოდეს უნივერსიტეტის
მუსიკოლოგიის დოქტორი,
მუსიკალური ხელოვნების ფაკულტეტის პროფესორი

VIKTORIJA KOLAROVSKA-GMIRJA

Macedonia

Skopje Sts. Cyril and Methodius University.
Doctor of Musicology,
rofessor of the Faculty of Music Art

Graduated on the Musicology department at St. Petersburg Conservatory “N.A.Rimsky-Korsakov” (class of Prof. Dr. E. Ruchyevskaya). Since 1989, she has lived and worked in Macedonia as professor at “Sts. Cyril and Methodius” University – Faculty of Music Art in Skopje. At the same Faculty she graduated at the Piano department and earned her MA and PhD degree. She writes papers about contemporary Macedonian music and music education and takes part in many international conferences and seminars. She is a member of the Editorial Board of the journal “Muzika” published by Association of the Composers of Macedonia. She also performs as piano accompanist and member of chamber ensembles at the musical festivals in Macedonia and abroad.

დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია მუსიკისმცოდნეობის სპეციალობით (მუსიკის თეორია, 1993). 1997 წელს დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია. მისი სამეცნიერო ინტერესები დაკავშირებულია ძველი ქართული პროფესიული მუსიკის (საეკლესიო გალობა) პრობლემების კვლევასთან. გამოქვეყნებული აქვს ოცზე მეტი სამეცნიერო ნაშრომი. სისტემატიურად იღებს მონაწილეობას ადგილობრივ და საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციებში (უკრაინა, საქართველო). არის მუსიკის თეორიის და საეკლესიო მუსიკის მიმართულების ასოცირებული პროფესორი, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსის მოადგილე.

თამარ ჩხეიძე

საქართველო

ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი,
თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორიის
ასოცირებული პროფესორი

TAMAR CHKHEIDZE

Georgia

PH. D., Associate professor of
Tbilisi State Conservatory

Tamar Chkheidze graduated from Tbilisi State Conservatoire, direction of Musicology in 1993 and defended dissertation in 1997. Her scientific interests are directed toward the research of problems of old Georgian professional music (Chanting). She has published more than 20 scientific works. She is a participant of various local and international scientific conferences (Ukraine, Georgia) also trainings and seminars of quality assurance direction (Georgia, Germany and Norway). She is doctor of Art's, Associate Professor of Music theory and Church music direction, deputy head of quality assurance department and also an expert of the development of quality assurance of national centre of accreditation.

2011 წლის კონფერენცია-კონკურსის გამარჯვებულები:

ეკატერინე ყაზარაშვილი - ბაკალავრიატის საუკეთესო მოხსენება

ეკატერინა სამოხოვეცი - მაგისტრანტის საუკეთესო მოხსენება

იევა როზენბახა - დოქტორანტის საუკეთესო მოხსენება

THE WINNERS OF 2011 YEAR CONFERENCE-COMPETITION:

Ekaterine Qazarashvili – Best paper of BA student

Ekaterina Samokhovets - Best paper of MA student

Ieva Rozenbaha - Best paper of PH.D. student

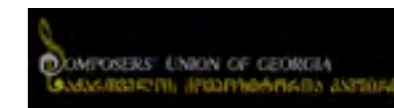

მესამე საერთაშორისო სტუდენტური სამუსიკისმცოდნეო კონფერენცია-კონკურსი, თბილისი, საქართველო
THE THIRD INTERNATIONAL CONFERENCE COMPETITION FOR STUDENTS IN MUSICOLOGY. TBILISI.GEORGIA

მხარდამჭერები

SUPPORTERS

Info: www.conservatoire.edu.ge

Contact: geomusicology@gmail.com